

Obsah

Předmluva	5
---------------------	---

ČÁST VŠEOBECNÁ

I. Úvodem o mezopotamské civilizaci a historii

1. Hlavní rysy hospodářské základny Mezopotámie	11
2. Osídlování Mezopotámie	12
Sestup z okrajových hor k říčním tokům — První občiny — Sumerové a Akkadové	
3. Historický vývoj Mezopotámie	15
Nejstarší doklady na hlině a kameni — Sumerské městské státy — První semitská říše, její vzestup a pád — Poslední projev sumerské moci za III. dynastie urské — Boje amorejských náčelníků o nadvládu — Říše Chamurapiho, její vznik, vzestup a pád	

II. Mezopotamská zákonodárná tvorba

1. Písařské školy při chrámech a palácích	32
2. Zprávy sumerských vládařů o vlastních rozhodnutích	37
Nápis Entemeny — Nápisy Urukaginy — Nápisy Gudey	
3. Zákonodárná díla v sumerštině	44
Zákony Urnammua — Zákony Lipit-Ištara — Zlomky drobných předpisů v sumerštině: „Sumerský prototyp CH“ — Tzv. Sumerské rodinné zákony — Úpravy tzv. moratorií — Fragment KAV 8 (VAT 1498) — Kišský fragment z Louvru — Cvičný text z písařské školy	
4. Zákonodárné památky v akkadštině	59
Zákony z Ešnunny — Zákony Chamurapiho: Nález, vydání, zpracování a překlady — Obsah a charakter CH — Edikty Chamurapiho epochy: Edikt Samsuiluny — Edikt Abiešuha — Edikt Ammijidatany — Edikt Ammišaduqy	

5. Asyrské zákony	97
„Tržní řád“ kanišský (tzv. staroasyrské zákony) — Středoasyrské zákony — Statuty středoasyrského dvora a harému	
6. Novobabylonské zákony	99
Fragment novobabylonských zákonů — Zmínky o jiné zákonodárné činnosti v novobabylonské době	

ČÁST ZVLÁŠTNÍ

I. Překlady mezopotamských zákonů III. a II. tisíciletí	
1. Nápis Entemenův	105
2. Urukaginovy sociální reformy	105
3. Gudeovy reformní akty	107
4. Urnammuovy zákony	109
5. Zákony Lipit-Ištarovy	111
6. Zákony z Ešnunny	115
7. Zákony Chammurap iho	119
8. Edikty nástupců Chammurapiho	147
Fragment ediktu Samsuiluny — Edikt Ammisaduqy	
II. Mezopotamská společnost v právních a hospodářských vztazích	
1. Vladaři podle prologů a epilogů mezopotamských zákonů	151
2. Třídní složení mezopotamského obyvatelstva	199
Otroci — Svobodní: Plnoprávní — Muškénové	
3. Mezopotamská společnost ve stavovském rozvrstvení	182
Vladař — Palácový personál — Úřední aparát — Funkcionáři občin — Soudci — Vojenský stav — Obchodníci (Tamkaři) — Řemeslníci — Zemědělci — „Svobodná povolání“: lékař, zvěrolékař, značkovatel otroků, pomocnice při porodu, kojná, stavitel domu a lodi — Kněží, kněžky	
4. Majetek	195
Nemovitosti — Movitosti — Právní ochrana majetkových vztahů	
5. Obchod a řemeslo	202
Postavení obchodníka (tamkara) — Řemeslníci a právní úprava řemesel — Tarify cen a mezd	
6. Smluvní jednání	213
Úprava smluvních vztahů — Směna a trh — Pacht a nájem — Námezdní poměr — Smlouva o dílo — Půjčka a její zajištění — Společenská smlouva — Úschova — Příkaz — Darování	

7. Náhrada škody	240
8. Rodina	245
Otec, matka, děti — Legitimace — Adopce	
9. Posloupnost	251
10. Manželství	262
Uzavření manželství — Majetkové právo manželské — Exkurs: zákony o šeriktu — Zánik manželství	
11. Trestní činy a jejich stíhání	276
Vývoj trestního práva státu — Delikty: Proti státní autoritě a veřejnému pořádku — Proti životu, svobodě a zdraví člověka — Proti majetku — Proti cti a mravopůčestnosti — Tresty: Na životě — Tělesné — Na svobodě — Na majetku — Na cti	
12. Výkon spravedlnosti	302
Postavení soudce — Organizace soudnictví — Řízení před soudem — Ordály	

ZÁVĚR

K charakteru mezopotamských zákonů	314
Archaismus a konzervativismus — Formalismus a symbolismus — Obyčejové právo a reforma — Systém a zákonodárná technika — Použití zákonů v praxi — Klíčová otázka: „zákoník“ nebo „literární památka“?	
PŘEHLED VÝZNAMNÝCH MONOGRAFIÍ	323
PŘEHLED UŽITÝCH ZKRATEK	332
Die ältesten Gesetze der Menschheit. Chammurapi und seine Vorgänger (Zusammenfassung)	335
Chronologický přehled nejstarší zákonodárné tvorby	338
Míry a váhy	339
VYSVĚTLIVKOVÝ REJSTŘÍK	340